

השתיקה מחיייה

ר' אהרן טיבי



מכון אהל משה
לע"נ מזל טוב אילנה בת דינה ע"ה

Disponible en Français
Available in English
Disponible en Español

בס"ד

ספר

השתיקה מחייה

מאמרים עובדות הנהגות והליכות, בנושא חומרת
הדיבורים בבית הכנסת ובבית המדרש, וכן באמצע
הלימוד, ובאמצע התפילה. כמו כן יבואר בו על
המכשלה שיכולה להגרם כתוצאה מהטלפונים
הסלולרים בבית הכנסת ובבית המדרש.

מבוסס על ספריהם של

הרב מאיר דוד שמואל'י שליט"א והרב בן ציון מוצפי שליט"א

ר' אהרן טיבי



מכון אהל משה

לע"נ מזל טוב אילנה בת דינה ע"ה

קדושת בית הכנסת ובית המדרש

הספר הזה יוצא לאור ע"מ להתעלות ולהתחזק בחיבור ודבקות
בבורא ית"ש

וכדי להחזיר עטרת תפארת קדושת התפילה ובתי כנסיות שהם
דברים העומדים ברומו של עולם

מצוה קדושה לפרסם לשכפל ולהעתיק לכל מאן דבעי

בכל עניני הספר, ולחלוקת הספר בחינם, ניתן לפנות

לרב אהרן טיבי

ישראל: 0527616969

צרפת: 0659653164

ח' תמוז ה'תשפ"א

הספר הזה מוקדש לעילוי נשמתה הטהורה של אמי היקרה

מזל טוב אילנה בת דינה ז"ל

שמסרה נפשה בכל עוז למען כבוד וקדושת ביהכ"נ והיתה לי תמיד לאות
ולמופת בחשיבות מצוה זו.

הרגישות שלי לזה באה לי ג"כ מעט"ר מור אבי שיבדל לחיים טובים וארוכים
שהוא בעצמו דוגמא בענין חשיבות השתיקה בעת התפילה. יה"ר שה' ישפיע
עליו כל טוב בין ברוחניות בין בגשמיות, בריאות ונחת לו ולכל משפחתו, ונחת
דקדושה מבניו נכדיו וצאצאיו עד ביאת משיח צדקנו בבאכ"ר.

אהרן בה"ר שמעון טיבי נ"י

Rabbi CHAIM P. SCHEINBERG
Kosh Hayeshiva "TORAH ORE"
and Morah Hora'ah of Kiryat Mattersdorf

הרב חיים פינחס שיינברג
ראש ישיבת "תורה אור"
ומורה הנראה דק"רית מטרסדורף

בס"ד, חודש שבט, תש"ס

שליט"א

לכבוד הרה"ג מו"ה הרבנים ר'י

מכתבו קבלתי בענין השימוש בטלפונים ובפלאפונים
לסיניהם בתוך בתי כנסיות ובתי מדרשות, ובודאי הדבר
חסור ביותר, והוא ולזול וקלות ראש נסורה בקדושת מקומות
אלו, וגורם ביטול תורה סרובה, ה' ירחם, ומסיח הדעת
מחלימוד, ובודאי שאין להשתמש בו בבתי כנסיות ובתי
מדרשות שט"י הצלצול מבטל סמך תלמוד חורה דרבים, וכן
בשטח התפילות גורם לבלבול והיסח הדעת למתפללים, וכל
הנכנס לבתי כנסיות ובתי מדרשות חובה עליו לכבות
מכשירים אלו ולא להשתמש בהם שם כלל. ואף בני תורה
המדברים בו בראש חוצות אין כן דרכו של ת"ח לדבר בקול
רם ובפרהסיא ברשות הרבים, וכמ"ס הרמב"ם בהלכות דעות כי
החכם ניכר במעשיו וכדיבורו ובחילוכו בין הבריות, ובפרט
מה שעורר על הפירצה החסורה שנושים חולכות ומדברות
במכשירים אלו ברשות הרבים, ומדבר פרוץ ביותר שמגביהות
קולן כאילו נמצאות בביתן, ה' ירחם, והוא פריצות גדולה
בעניני הצניעות, ובודאי שכל מי שיש בידו להשפיע לבטל
מוהגן יש לו לעשות כן, וע"י התחזקות בענינים אלו נזכה
כולנו לשפע ברכה וסייעתא דשמיא בכל הענינים.

המצפה לישועת ה' בקרוב

חיים פינחס שיינברג

Ohel Moché

Centre d'études talmudiques
Bayit Vegan, Jérusalem
Association 580668572



אוהל משה

מרכז בני תורה בית וגן ירושלים
ע"ר 580668572

מכתב ברכה

כ"ב בתמוז התשפ"א

שמחתי מאוד לראות את הקונטרס החשוב "השתיקה מחייה" אשר ערך ואסף איש טהור הרב אהרן טיבי ברא כרעיה דאבוה הרב שמעון טיבי שליט"א ראש מוסדות "אוהל משה", מפי סופרים וספרים ראשונים ואחרונים על חומרת האיסור לדבר בבית הכנסת ובפרט בשעת התפילה "דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלים בו".

וידוע דברי ספר הכל בו שכתב אוי להם למדברים דברים בטלים או שחוק בשעת התפילה, כי ראינו בעווננו כמה בתי כנסיות שנחרבו על שנהגו בהם קלות ראש, וע"כ כתב מרן השו"ע בסימן קכד לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר התפילה, ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערים בו. וכתב בספר ווי העמודים מן הראוי שכל קהלה וקהלה יעמידו אנשים על זה אשר ישגיתו בעונשים רבים על המדברים ויביישו אותם ברבים. וכבר כתב החסיד רבי אליעזר פאפו בספרו חסד לאלפים דעתה בעוונותינו אין מי שיגער ואין מי שיוכיח ואין מי שיקבל תוכחה, והרגל רע נעשה כהיתר ואין איש ניחם על רעתו.

ועל כן טוב עשה המחבר שליט"א שקיבץ וערך ממדרשי חז"ל ומגדולי המפרשים ובעלי המוסר בטוב טעם ודעת בענין חשוב זה, ובמעלת הנזהר בדיבור בבית הכנסת ששכרו גדול מאוד בעולם הזה ובעולם הבא. וכתב הגר"ח פלאג'י בספרו תוכחת חיים פרשת תרומה שזוכה בעולם הזה שהקב"ה שומע תפילתו ויראה זרע קודש ויאריך ימים ולא יחסר פרנסתו וחפץ ה' בידו יצלח.

ויהי רצון שיזכה להמשיך ולזכות את הרבים להגדיל תורה ולהאדירה וחפץ ה' בידו יצלח, ונחת דקדושה מכל יוצאי חלציו מתוך בריאות איתנה ונהורא מעליא. אמן.

בברכת התורה

יעקב סויסה

פרק א'

המדבר בתפילה למה הוא דומה

כתב מרן (באו"ח סימן קכ"ד סעיף ז') בשם רבינו יונה, לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר את התפילה, ואם שח, הוא חוטא, ו"גדול עונו מנשוא", וגוערין בו.

וכתב בספר נוטרי אמן (דף פ"ד), שלשון זה שגדול עונו מנשוא לא הוזכר בשום מקום מלבד בפרשת בראשית אצל קין כשרצח את הבל, ופנה קין להקב"ה ואמר גדול עונוי מנשוא. ויש לתמוה, וכי עד כדי כך חמור עונו של מי שמדבר בחזרת השליח ציבור עד כדי כך שמדמים אותו לרוצח? ותירץ, על פי דברי רבינו יונה (שער ג' אות קמ"א), שהסביר למה מי שמלבין פני חבריו החמירו בו יותר מרוצח, עד כדי כך שאמרו שאין לו חלק לעוה"ב? אלא, שהמלבין פני חבריו ברבים אינו מכיר בגודל חטאו, ואין נפשו מרה עליו כמו נפש הרוצח, על כן נמצא שהוא רחוק מן התשובה ובזה חמור מרוצח. על פי הסבר זה, "ל שגם השח באמצע חזרת הש"ץ ומפסיד אמן, חטאיו חמורים מאוד מאחר שאינו מכיר בגודל החטא, ואין נפשו מרה עליו, ומכיון שעוון זה מצוי אצלו ואינו מתחרט ונותן ליבו לשוב, נמצא שהוא דש בעוון זה מידי יום ביומו וכו'. שומו שמים על עוון חמור זה, וה' הטוב יכפר.

ובספר ש"י למורא (דף י"ט) הביא תירוץ נוסף (בשם הרה"צ רבי מרדכי צבי סאסנע שליט"א), שהרי איתא באבות (פ"א משנה ב'), על שלושה דברים העולם עומד, על התורה, על העבודה, ועל גמילות חסדים, נמצא שאחד מעמודי העולם זה התפילה, שהרי עבודה זו תפילה, כדאיתא במסכת תענית (דף ב' ע"א), וא"כ זה ששח באמצע התפילה הוא חוטא ומחטיא אחרים עימו, וגורם לאחד מעמודי העולם להתמוטט, והוא מכניס את כל העולם לסכנת התמוטטות ויכול לגרום ח"ו לחורבן העולם, ולכן כתב מרן שגדול עונו מנשוא כמו שנאמר אצל קין, מאחר ויש ביניהם מכנה משותף, שהרי קין הרג את הבל ושפך את דמו וגרם לחורבן חצי העולם, דמו ודם זרעיותיו שעתידין היו לצאת ממנו, וכן זה שמדבר בשעת התפילה, גורם ח"ו לחורבן העולם. וכמה דברים אלו מעוררים להזהר מדיבורים בבהכנ"ס ובבהמ"ד. עוד כתב שם, שהרי הובא במסכת מגילה שבהכנ"ס שמחשבין בו חשבונות, סוף שב"מ ימותו מתים בעיר שאין להם קוברין. ובאליה רבה כתב, שע"ז

השתיקה מִהֵיחָה

שמדברים בבהכנ"ס ובהמ"ד גורמים שיחרבו ב"מ בתי כנסיות ובתי מדרשות. ומכל זה ברור, שהמזלזלים בקדושת בהכנ"ס ובהמ"ד ומדברים שם, גורמים ח"ו להכניס את הציבור בסכנה.

עוד כתב שם, שבספר דרך משה הביא בשם כתבי האריז"ל, שע"י שמדברים בבהכנ"ס ובהמ"ד נבראים מזה מלאכי חבלה שממיתים בשעת הדבר, רח"ל. ולכן כתב מרן, שמי שמדבר בבהכנ"ס ובהמ"ד גדול עונו מנשוא כמו שנאמר אצל קין.

יש מי שסובר שמי שמדבר בתפילה יש לביישו ברבים

כתב מרן (באו"ח סימן קכ"ד ס"ז), שמי שמדבר בשעת החזרה "גוערים בו". וכתב בספר ש"י למורא (דף י"ח), שיש מהפוסקים שכתבו שמה שהובא במרן שגוערים בו, אם אפשר יש להוכיחו בסתר שלא לביישו, אמנם האליה רבא כתב בשם ספר ווי העמודים, שמן הראוי שכל קהילה וקהילה יעמידו אנשים שישגיחו שלא ידברו, ומי שידבר יענישו אותו "ויביישו אותו ברבים" וכו', וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד, וכו'.

ודבר זה תמוה, שהרי כתוב: הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא, וכן הובא בתלמוד נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבריו ברבים, ומדוע לגבי הוכחה של המדבר בבהכנ"ס מותר לגעור בו ולביישו ברבים?

ותירץ, מאחר ואדם המדבר בשעת התפילה מכניס את הציבור בסכנת נפשות, לכן הותר לנו לביישו ברבים כדי להציל את הציבור מסכנת נפשות. עוד תירץ, שמי שמדבר בבהכנ"ס הוא גורם לחילול ה', שהרי הגויים עצמם אינם מדברים בבית תיפלותם, על כן לטובתו ולכפרתו גזרו להכלימו ולביישו כדי לכפר את עונו. ומדבר זה נלמד כמה חמור הדיבור בשעת התפילה, עד כדי כך שיש מי שאומר שיש לביישו ברבים.

יש אדם שנקרא גדול ויורש גהינם

מסופר על הגאון בעל אמרי אש זצ"ל, שאחד מתלמידיו דיבר בשעת החזרה וקראו במשך כל היום בשם "גדול". שאלוהו תלמידיו, למה הרב קורא לתלמיד פלוני בשם "גדול"? השיב, שעליו כתוב בשו"ע "גדול" עונו מנשוא, ולכן כיניתי אותו בשם גדול (שומר אמונים). וכמובן שאף אדם לא רוצה

השתיקה מִהֵיחָה

להיות מסוג "גדול" שכזה, אבל כל מי שמדבר בשעת התפילה גדול עוֹנוֹ מנשוא. רחמנא ליצלן.

מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּבִהְכֵנָה, בְּעוֹה"ב יַעֲטֹפוּ אֶת כָּל גּוֹפּוֹ בְּקוֹצִים

כתב בעל הטורים (דברים כ"ו י"ט), על הפסוק: ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת, זהו מה שאמרו שעתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק, שאותה עטרה שמעטרים את הקב"ה ע"י התפילה מחזירה להם, אבל מי ששח שיחת חולין בבית הכנסת מקיפים את כל גופו בקוצים. ועתה נחשוב, אילו היה אדם שבעוה"ז היו מפשיטים את בגדיו ועוטפים אותו בקוצים, מבלי שהם ידקרו אותו, והיו מציגים אותו לעיני כל באותה הצורה, האם לא היה נשפך דמו מחמת בושה. ומה יהיה אם גם היו שמים את הקוצים צמוד לגופו כדי שידקרו אותו, והיה זב דמו, איך היה מרגיש? ומזה נלמד איך ירגיש מי שמדבר בבית הכנסת כשיענישו אותו כן לפני פמליא של מעלה, ולפני מכיריו וקרוביו שנפטרו, איזה צער רב ועגמת נפש ובושה גדולה, ואפשר לחסוך את כל זה אם אדם ישים מחסום לפיו ולא ידבר בבית הכנסת ובבית המדרש, ובפרט שלא בשעת התפילה.

הַמְדַבֵּר בְּבִהְכֵנָה עֲדִיף שִׁישָׁאָר בְּבִיתוֹ אִפִּילוּ בְיוֹם

הַכִּיפּוּרִים

כתב הכף החיים (סי' קנ"א אות ח'), שהמדבר שיחת חולין בבית הכנסת טוב לו שלא יבוא כלל לבית הכנסת כי הוא חוטא ומחטיא, והשטן מקטרק ואומר: אין לו זמן לדבר עד שממתין לשעת התפילה וכו'.

וראיתי פעם מודעה בשם האדמו"ר מקלוייזינבורג זצוק"ל, שהאריך להסביר בחומרת האיסור לדבר בביהכנ"ס ובבהמ"ד. והוסיף וכתב, שאדם שמדבר בביהכנ"ס והוא יודע שאם יבוא ביום הכיפורים לביהכנ"ס גם אז ידבר, עדיף שיתפלל לבד וביחידות בביתו ביום הכיפורים, ולא יבוא אפי' ביום הכיפורים לבית הכנסת. ומכאן נלמד את חומרת הדיבורים בביהכנ"ס, שעד כדי כך שאפילו ביום המקודש ביותר שבשנה, עדיף שלא יבוא, כדי שלא יכשל.

המדבר בבהכנ"ס גורם שיחורב ח"ו הבהכנ"ס וגדול עוֹנוֹ מנשוא

כתב האליה רבה (סי' קכ"ד ס"ק י"ב) בשם הכלבו, אוי להם למדברים דברים בטלים או שחוק בשעת התפילה, כי ראינו בעינינו כמה בתי כנסיות שנחרבו על שנהגו בהם קלות ראש (ש"י למורא דף י"ט). ויחשוב האדם, האם היה הורס בידיו ביהכנ"ס או בהמ"ד? בודאי שלא. ואפילו שהיו משלמים לו עבור זה, או שהיו מצערים אותו, לא היה מעיז להרוס בהכנ"ס או בהמ"ד, מאחר ויודע שזה בית ה', ונחשב לבית המקדש מעט, וכמו שלא היה הורס את ארמונו של מלך בשר ודם, על אחת כמה וכמה שלא יהרוס את ביתו של מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה. א"כ למה ידבר בבהכנ"ס או בבהמ"ד ויגרום שהם יחרבו, הלא אם היה הורס ארמונו של מלך בשר ודם אחת דתו להמית, על אחת כמה וכמה איזה עונש מחכה לאדם שגורם לביתו של הקב"ה שיחרב בזה שהוא מדבר בבהכנ"ס ובבהמ"ד רחמנא ליצלן. וה' הטוב יכפר, כי לכל העם בשגגה.

שיב"ה ר"ת שתיקה יפה בשעת התפילה

כתב בספר ש"י למורא (דף כ"ו), שמעתי בשם הגאון מדעברעצין שליט"א, שסיפר בשם אביו הגאב"ד ניהייזעל זצ"ל בעל ה'מליצי אש' מה שאירע אצלו, שפעם אחת היה דורש דרשה בפני הציבור, ובתוך הדברים אמר דברי תוכחה על חומר איסור שיחה בבהכנ"ס ובבהמ"ד. ואמר רמז, כי תיבת **שיב"ה** ר"ת **שתיקה יפה בשעת התפילה**, כלומר שבזכות שתיקה בשעת התפילה, יזכה האדם לאריכות ימים ולשיבה טובה.

ויהי ממחרת, אחרי דרשת הרב נעשה רעש גדול בבהמ"ד ותהום כל העיר, מאחר ואחד מהמתפללים חלם שהוא חולה ונוטה למות, והוא מובא לפני ב"ד של מעלה, ודנים אותו אם ימות או יחיה, וכראותו שכפסע בינו ובין המוות, התחנן על נפשו. השיבו לו, שהיום הרב דרש והזהיר על איסור שיחה בשעת התפילה, ומדוע שמעת ולא לקחת מוסר, ועדיין הנך עומד במרדך ומדבר בשעת התפילה, והרי שמעת וידעת מה שאמר הרב שמי ששותק בבהכנ"ס זוכה לשיבה טובה, שהרי ר"ת של שיב"ה שתיקה יפה בשעת התפילה. והתנפל לפניו והבטיח שלא ישוב עוד לכסלה, ויזהר מהיום והלאה שלא לדבר בשעת התפילה. וכך היה, שמאז והלאה היה נזהר מאוד משיחה בבהכנ"ס ובבהמ"ד.

להזהר מעוונות שנכשלים בהם הרבה

כתב בספר ש"י למורא (דף כ"ז), שפעם התווכחו שני צדיקים באיזה עוון הדור פרוץ בו ביותר, שהרה"ק רבי פנחס מקאריץ זצוק"ל היתה דעתו שנכשלים באיסור יחוד, והרה"ק רבי יעקב יוסף מאוסטרהא בעל מחבר ספר רבי ייב"י, היתה דעתו שמזלזלים באיסור שיחה בבהכנ"ס ובבהמ"ד. וגמרו ביניהם לפתוח ספר אחד, והפסוק הראשון שיתגלה לעיניהם יוכיח עם מי הצדק. ופתחו חומש בראשית, ונפתח להם הפסוק: הכזונה יעשה את אחותנו (וישלח פרק ל"ד פסוק ל"א). וראו שהרה"ק רבי פנחס מקאריץ זצוק"ל צדק בדבריו. אולם הרה"ק רבי ייב"י זצוק"ל הצביע מיד לדברי התרגום יונתן שתרגם: לא יאה למהוי מתאמר בכנישתהון דישראל וכו', וראו שגם הרה"ק רבי ייב"י צדק בדבריו.

עונש נורא למי שמדבר בבהכנ"ס ובבהמ"ד

הובא בס' חרדים, שצריך האדם להתבונן אילו היה עומד לפני מלך בשר ודם ומדבר דברים בטלים שאינם נוגעים למלך, הלא יחתכו את ראשו, ק"ו כשעומד בבהכנ"ס או בבהמ"ד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ומדבר דברים בטלים, היאך לא יבוש מפניו, ואיך יעיז פנים לדבר כנגדו (ש"י למורא דף ס"ט).

פרק ב'

מה יכולים לגרום הדיבורים בבהכנ"ס ובהמ"ד

כתב החת"ס בדרשותיו (ח"ב דף ש"ט), הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו הניח לנו מקדש מעט בתי כנסיות ובתי מדרשות, ואם אנו נוהגים בהם בקדושה, אז הם עתידים להקבע בארץ ישראל, ויש להם גם עתה קדושת ארץ ישראל, והתפילות משתלחות לשער השמים, אך אם ח"ו אנו נוהגים בהם בבזיון, ומדברים בהם דברים בטלים, ההבל של הדברים בטלים הוא טמא ומתלבש בהם השר של חוץ לארץ, והוא נהיה בעל הבית בבהכנ"ס רח"ל, ומקבל את התפילות ומכניסם אל החיצונים, והו"ל כעובד עבודה זרה (ש"י למורא דף ס"ט). ומזה נלמד כמה צריך להזהר שלא לדבר בבהכנ"ס ובהמ"ד, ובפרט יש להזהר מפלאפונים שבהם אפשר להכשל יותר ובפרט באמצע התפילה.

מי שוכן בבהכנ"ס שמדברים שם בתפילה

ובהקשר למה שהובא בקטע הקודם, מסופר על חכם אחד שהגיע לבהכנ"ס מסויים וראה שם מחזה נורא, איך הרבה מהמתפללים מדברים באמצע התפילה בשאט נפש, ואינם שמים לב לחומרת הדבר. ניגש אותו חכם לרב המקום ושאלו מי הבעה"ב של בהכנ"ס זו? ענה לו הרב, אני הבעה"ב. אמר לו החכם, במחילה מכבודו, ישנו בעה"ב אחר במקום זה. והראה לרב מודעה שהיתה תלויה שם באחד הכותלים, ונכתב שם בשם השל"ה הקדוש והחת"ס זי"ע, שבהכנ"ס שמדברים שם בשעת התפילה, הס"מ נהפך לבעה"ב של אותו מקום. הרב התנצל באומרו שלא שם לב לאותה מודעה, ומכאן ואילך יזהר וכן יזהיר את שאר המתפללים שלא ידברו בבהכנ"ס, וכך עשה.

להזהר לא לענות כשמדברים איתו, בבהכנ"ס ובהמ"ד

וכתב בפלא יועץ (מערכת בית הכנסת, בתוספת נופך), שישנם אנשים שאינם מדברים בבהכנ"ס ובהמ"ד, אבל אם יבוא אדם וידבר אתם מתביישים ממנו ועונים לו, ומתוך שעונים לו מתרגלים לאט לאט עד שגם

השתיקה מתייה

הם נעשו בכלל המדברים, ונעשה להם הדבר כהיתר. ומשל למה הדבר דומה, לאדם שבאים גנבים ומנסים לגנוב לו כסף וחפצים, ויש בידו כח למנוע מהם את הגניבה, האם הוא יישב בחיבוק ידים, או שיילחם אתם עד חורמה, ולא יוותר אפילו על אגורה שחוקה. הלא בודאי שימנע מהם את הגניבה ולא יתבייש מהם. ואם כך הוא נוהג על הבלי העולם הזה ההווה והנפסד, שאינו נמנע לעשות דבר מפני הבושה וכדומה, על אחת כמה וכמה כשהדבר נוגע לנשמתו אשר צודים לקחתה בבואם להכשילו בשיחה בטילה, שלא ידבר דיבורים אסורים, ולא יאבה ולא ישמע לעצת יצרו שאומר לו לענות [אלא ירמוז להם ויצא לחוץ וידבר, או שיכתוב להם על דף את התשובה, בלשון רכה ובשפה רפה, ומצא כדי גאולתו].

המדבר בשעת התפילה בורא משחיתים

כתב בדרך משה (ליום ה'), שמכל דיבור ודיבור שמדבר בבהכנ"ס מברוך שאמר עד אחר שמונה-עשרה, נברא מלאך המשחית שחוטף את תפילתו, ומזה תבין על מה עשה ה' ככה ששלח דבר ב"מ (ש"י למורא דף ע"ה). וילמד מזה אדם מוסר, האם כדאי לבוא לבהכנ"ס, ובמקום לברוא מלאכים קדושים יברא משחיתים שישחיתו ב"מ את תפילתו ואת העולם, ולעתיד לבוא יכולים להראות לו איזה משחיתים שברא, וכמה עוגמת נפש יהיה לו, האם לגמול הזה קיוה ה' שבראו. ובודאי שאם האדם יקח את הדברים לתשומת לבו, ימנע מעשות זאת, ה' יצילנו.

כדאי לעשות מניינים של אנשים שאינם מדברים בתפילה

כתב בספר מקדש מעט (דף ח' אות י"ב), ולו חכמו ישכילו איזה בתי מדרשים לעשות תקנה חיובית בבית מדרשם, שלא להניח להתפלל שם רק אותם שביכולתם לעצור את רוחם מלעסוק בשיחה בטילה בעת התפילה, ומה גם שיש הרבה אנשים שמחפשים להתפלל את כל התפילה בלי שיחה באמצע התפילה וכו'.

צער נורא יש בעוה"ב למי שמדבר בתפילה

כתב מרן בשו"ע (או"ח סי' רס"ח סעיף י"ב), אין לדבר בשעה שאומרים ויכולו, ולא בשעה שאומר השליח ציבור ברכה מעין שבע. וכתב על זה הכף החיים (בס"ק נ"ב), שמקור הדין הוא מהטור שהביא את הספר חסידים, שסיפר, חסיד אחד ראה לחסיד אחר במותו ופניו היו מוריקות, אמר לו למה פניך מוריקות, אמר לו מפני שהייתי מדבר בויכולו בשעה שהציבור היו אומרים אותו, ובברכת מעין שבע, וביתגדל. וכתב בספר הכלבו על מעשה זה, שאם נאמר כך על ברכת מעין שבע, על אחת כמה וכמה שצריך להזהר בתפילה שהיא קבועה (שלמי ציבור דף קצ"ז ע"ב. ש"י למורא דף קי"ז. סידור עוד יוסף חי, בויכולו).

ועתה נחשוב, הרי אותו אדם היה חסיד שמתחסד עם קונו, ואפילו הכי לא התחשבו בו והענישו אותו בזה שהיו פניו מוריקות, ועי"ז הוא היה משונה במראה פניו משאר חבריו, והיה לו מזה בודאי צער גדול, מאחר שבעולם האמת יודעים שאדם סובל בעבור עבירה פלונית. ואם אותו חסיד כך סבל, מה יעשו אזובי הקיר שמדברים בשעת התפילה, לאיזה לעג וקלס הם יהיו בעולם האמת, ואיזה צער הם יסבלו. ואדם יכול למנוע את כל הצער הזה אם יקנה לעצמו את מידת השתיקה, ויהיה שכרו כפול ומכופל.

כתב בספר ראשית חכמה (שער האהבה פרק שישי) וז"ל: והחסיד רבי לפידות עליו השלום העיד למורי עליו השלום, שראה בחלום את החסיד החכם רבי יהודה בר שושן עליו השלום, אחר פטירתו פה בגליל העליון, וראה שהיה מאיר פניו כאור החמה, וכל שיער ושיער מזקנו היה מאיר כאילו היה אבוקה, ושאל לו על מה זכה לזה, ואמר בשביל מעלת השתיקה שהיה לו, שמימיו לא שח שיחה בטילה. מכאן אנו לומדים, שאם אדם שותק, לא רק שאין פניו מוריקות אלא להיפך פניו מאירות ומבהיקות, והוא מרגיש מזה נחת ועונג רוחני, שאין בן תמותה יכול להבינו בשכל אנושי. ואולי זה מה שאומר הגאון מוילנא זצוק"ל, שעל כל רגע ורגע שאדם חוסם את פיו זוכה לאור הגנוז שאין מלאך ובריאה יכולים לשער. ה' יזכנו.

הגורם לאריכות הגלות והצרות

הובא בספר מקדש מעט (דף ד'), שהרב הקרוש רבי ייב"י זצ"ל היה דורש תמיד בקולות וצעקות ותחנונים, שזה (שיחה בתפילה) עיקר גורם הגלות. וגילה שמפני זה היו גזירות ת"ח ות"ט. רחמנא ליצלן (שומר אמונים דף רנ"ו).

המצוה שמבטלת גזירות רעות, וסותמת פיות המקטרגים

מי שנזהר בזמן הזה מדיבורים (בבהכנ"ס ובבהמ"ד), מקבל שכר גדול מאוד כנגד כל העולם כולו, כי הוא ממש כמו מת מצוה, וזה גורם את הגלות וכו'. ואילו היו נזהרים בזה, היו יכולים לבטל כל מיני גזירות קשות ורעות, ולסתום את כל פיות המקטרגים (שומר אמונים דף רנ"ו). מקדש מעט דף ד' אות ט"ו).

גילוי משמים שעוון זה מעכב את המשיח

כתב בספר מקדש מעט (דף ז' אות ו'), שבספר הגן כתב, שגילו מהשמים שעוון זה הוא גורם אריכות הגלות. "ומי שעובר ע"ז אינו נחשב מתלמידי, כי על זה מסרתי תמיד את נפשי למחות על זה בבית מדרשי, וכן בכל מקום שיכולתי למחות. והשומר על עצמו, יחוס על נפשו ולא ידבר שום דיבור בשעה שהשליח ציבור חוזר את התפילה ולא בשעת הקדיש, ולא בשעת קריאת התורה, או אמירת הברכות".

להעמיד שומרים על קדושת בית הכנסת

הובא בספר הליכות תפילה ובית הכנסת (דף כ"ח), וז"ל: כתב הרמב"ם (הלכות תפילה פרק יא הלכה ט), מי שצריך ליכנס לבית הכנסת לקרות תינוק או חבירו, יכנס ויקרא מעט או יאמר שמועה, ואח"כ יקרא חבירו, כדי שלא יכנס בשביל חפציו בלבד. ואם אינו יודע, יאמר לתינוק מן התינוקות "קרא לי הפסוק שאתה קורא בו", או ישהה מעט בבית הכנסת ואח"כ יצא, שהישיבה שם, מעסקי המצות היא, שנאמר אשרי יושבי ביתך וגו' עכ"ל הרמב"ם. ונראה שהישיבה בבהכנ"ס למצוה תחשב, והמדבר שיחה בטילה, עבירה מכבה מצוה. מזה ילמד כל איש ואשה שיושבים בבהכנ"ס אף שלא בשעת התפילה או קריאת התורה, שלא לדבר דבר של חולין. ובעוונותינו הרבים, עד מתי יהיה זה לנו למוקש, שבכל עיר ועיר אין יכולים למחות בעם, ונעשה להם כהיתר. ווי להם, ווי לנשמותיהם, ואיך תעלה תפילתם למעלה והיא מלוכלכת מחטאים, ואין קטיגור נעשה סניגור.

השתיקה מוהייה

על כן, מהראוי שכל קהילה וקהילה, מקום אשר דבר המלך מלכו של עולם מגיע, יעמידו אנשים על זה אשר ישגו בו באיומים רבים על המדברים, ויביישו אותם ברבים, ובזה נראה כבוד ה' בארץ, וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד, ויתנו במתג ורסן עדיים לבלום פיהם בבהכנ"ס, מלדבר דבר של חול ושיחה בטילה וכו' (ווי העמודים דף י"ז ע"ד).

אזהרת רבינו יונה לגבי קדושת בהכנ"ס

כתב רבינו יונה באגרת התשובה: ויזהר שלא לדבר משום עסקיו או שיחת חולין בבהכנ"ס, כי גדול עונו מנשוא. וכל שכן שתזהר שלא לדבר בעת שהשליח ציבור מתפלל. וכל הקהל מחויבים להוכיחו ולגעור בו ולחשוך אותו מלחטוא, כי כל היצורים נבראו לכבוד השם יתברך. ואם יפנה לבבך ולא תשמע בשעה שמשבחים לפניו ומספרים תהילתו, איה הכבוד ואיה המורא (ספר מקדש מעט דף ע"ט אות ו').

סדר ההנהגה בבהכנ"ס ובבהמ"ד

כתב בספר הרוקח, ואהיה להם למקדש מעט, אלו בתי כנסיות, שאין נוהגים בהם קלות ראש, כדאמרינן בפרק שני דמגילה, אלקים נצב בעדת אל, והמדבר עושה כאילו הופך ערפו. והקב"ה אומר מדוע באתי ואין איש, קראתי ואין עונה, נטיתי ידי ואין מקשיב. למה יקצוף על קולך, ויקרא אליך, מי בקש זאת מידך רמוס חצרי. ואך השתחוה לו ושב לפניו במורא, בכפיפת ראש, בענווה, בשבירת לב, התחנן לפניו ותשורר לפניו בשמחה, ובוא לפניו ברננה, ואז יהיה קרוב אליך ונמצא לך (מקדש מעט דף נ"ט אות ז').

ע"י הדיבורים בבהכנ"ס ובבהמ"ד נוצר ענן שלא נותן

לתפילה לעלות

כתב ר' יהונתן אייבשיץ בספרו יערות דבש (חלק א', דרוש ד'), צריך להיות חרד בתפילה כי זה אשר נשאר לנו בגולה. וכמה יש להתבונן בו ולעמוד בהכנעה יתרה וכפיפת קומה, ומילין לצד עלאה ימלל בנחת ובכוונה. ואשריו מי שמתפלל בדמע, ולב נשבר ונדכה, כי לא ישוב ריקם. ועל מה

השתיקה מִהֵיחָה

נבטח בגולה ומה יגן בעדינו אם לא בתפילה ובקשה מקירות הלב. אוי לנו אשר נאמר סכותה בענן לך מעבור תפילה, ומהו הענן? הוא האדים וההבל שיש בו חטא היוצא מפי איש ואשה כל יום, וביחוד שיחה בטילה בבית הכנסת, ומכל שכן בעת התפילה, הכל הוא עולה בעב וענן ומונע לתפילה לעלות וכו' (מקדש מעט דף נ"ט אות י').

פרק ג'

הדיבורים המרובים גורמים שיהיה קשה לכוין בתפילה

כתב בספר ארחות צדיקים (הוא ספר המידות שער השתיקה), וזה לשונו: וגם ירגיל אדם עצמו לשתוק בבהכנ"ס שזהו צניעות, וצריך זריזות גדול לכוין לבו לתפילה.

עוד כתב שם, הזהר מאוד לפתוח פִּיךָ, לשמור לשונך, כי כמו שתשמור כסף וזהב ומרגליות בחדרך, ובתוך התיבה, ותעשה מסגרת למסגרת, כך תעשה לפיך. ראה איך היו נזהרים הראשונים משיחה בטילה כל ימיהם. ובזה הענין תקנה גדולה להתפלל בכוונה, כי רוב ביטול הכוונה בתפילה, בא מדברים בטלים הקבועים בליבו. וגם השתיקה הוא גדר גדול ליראת שמים, כי אי אפשר להיות יראת שמים בלב המרבה דברים (מקדש מעט דף נ"ט אות י"א).

דברים קשים על מי שמדבר בבהכנ"ס באמצע התפילה

הובא בתיקוני הזוהר (תיקון ח"י דף ס"ה ע"א), שהרשעים נדחים משם (היינו מהיכל המלך) ולא נותנים להם את שאלתם, ועליהם נאמר: מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי. ואלו הם הרשעים שהיו מבזים את המלך בתפילותם, שעוזבים לשמוע את תפילתם ומפסיקים אותה על שיחה בטילה עכ"ל. וכתב בספר וחי בהם (דף קמ"ט), ראה כמה מפסיד אדם שמדבר בתוך התפילה, שיש לו שם רשע, ושהוא מבזה ח"ו את מלכו של עולם, וכמה יענש ע"ז עונשים קשים. ועוד שלא שומעים את תפילתו כלל, והקב"ה קורא עליו: מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי, ואין לו חפץ בו ובתפילתו. ויתבונן האדם ויחשוב, והרי אם חבירו קורא לו רשע, יורד עמו לחייו, ופה האדם הזה בעצמו גורם שייקרא רשע! ויצויר לעצמו, אילו היה מדבר עם אדם נכבד ויחשוב, האם היה מפסיק באמצע שיחתו ומדבר דברים בטלים? על אחת כמה וכמה כשאדם עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, ואיך מלאו ליבו להפסיק באמצע התפילה ולדבר דברים אחרים. ואדם זה מורה על עצמו שאינו ירא מהקב"ה, ולא מקיים שויתי ה' לנגדי תמיד. ונחשב ככופר שלא מאמין שמלוא כל הארץ כבודו, שהרי מדבר באמצע

השתיקה מִהִייה

התפילה כשהוא מדבר עם מלכו של עולם. וגם עי"ז גורם להסיר את המורא גם מאנשים אחרים, ומחטיא את הרבים, ועובר גם בעשה של את ה' אלוקיך תירא, ובעשה של ואהבת את ה' אלוקיך, שאילו היה אוהב את הקב"ה לא היה מדבר. על כן צריך האדם להזהר בדברים אלו מאוד.

מי שמדבר בבהכנ"ס בשעת התפילה הקב"ה לא שומע את תפילתו

כתב בספר חרדים, שאפילו השח בין ישתבח ליוצר, אמרו בירושלמי דעבירה היא בידו, וחוזר עליה מעורכי המלחמה, וכן בין אמן יהא שמיה ליתברך, ובין קדיש לברכו, ונראה שגם בין קדוש לברוך שבקדושה. עוד הביא שם בשם המדרש, שמי שמדבר בתפילה אין תפילתו נשמעת לפני הקב"ה, שנאמר: ולא אותי קראת יעקב. וכל המכוין בתפילתו ואינו מדבר, אין תפילתו חוזרת ריקם, שנאמר: תכין לבם תקשיב אזניך.

לא דיברו בתפילה ובאו שבעה הרועים לבית הכנסת

הובא בספר הליכות תפילה ובית הכנסת (דף ל"ד), שפעם אחת אמר האר"י לתלמידיו ביום שבת קודש, אם תקבלו עליכם שלא תדברו כלום בבהכנ"ס בשחרית עד אחר היציאה מבהכנ"ס, ולא ימלא אחד מכם פיו שחוק מכל מה שתראו, אז אני אעבור היום לפני התיבה, ואקרא לספר התורה את השבעה רועים. השיבו התלמידים, אנו מקבלים עלינו בשמחה את כל אשר ציוה רבינו עלינו, וכך היה.

המדבר בתפילה כעובר על איסור השגת גבול

כתב בספר חרדים (פרק ס"ו אות ק"י), שדיבור בתפילה הרי זה דומה לאיסור הסגת גבול שאסרה התורה, כי הרי מי שמסיג גבול הוא בונה בתוך שטח חבירו בלא צדק, וכידוע שעונשו קשה, אם כך אוי ואבוי למסיג גבול של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שהרי כשנכנס לבהכנ"ס, שזה גבולו של הקב"ה, ומדבר בתפילה הרי זה כמסיג את גבולו של הקב"ה (ספר הליכות תפילה ובהכנ"ס דף כ"ו בשם עלון היהלום שבכתר).

המדבר בבהכנ"ס כדוחק רגלי השכינה

כתב בעבודת ישראל (קוזניץ, אבות פ"ה מ"ה), שבודאי כל בהכנ"ס ובהמ"ד של מטה מכוון כנגד בהכנ"ס ובהמ"ד של מעלה, לכן צריך להזהר שלא לדבר בבהכנ"ס שום דיבור קל חוץ מן התפילה, מאחר וכשמדבר דברים בטלים דומה כמי שמדבר עם המלך והופך פניו ממנו, ואומר, אדוני המלך אי אפשר לי לדבר עמך, רק אדבר חפצי. ודבר זה דוחק את רגלי השכינה (ספר הליכות תפילה ובהכנ"ס דף כ"ז).

הזהירות משיחה בשעת התפילה

בספר הליכות תפילה ובהכנ"ס (דף ל"ז), הביא שהיה מעשה בזמן האדמו"ר השפת אמת זי"ע, שכאשר הגיע קהל גדול לבית מדרשו בעשרת ימי תשובה, ומחמת הדוחק הרב הלכו כמה חסידים להתפלל וללמוד בבהמ"ד של הקהל בעיירה, אך דא עקא שבאותו בהמ"ד לא הקפידו כ"כ מלשוחח בשעת התפילה, וכאשר באו ואמרו לרבי שיש שם כמה מניינים זה אחר זה ומדברים בשעת התפילה, קרא השפת אמת לרב המקום, וטיכס עמו עיצה, ותקנו שם תיקון גדול לכבוד התפילה ולכבוד בית ה', והודיעו שיקפידו להתפלל בהפרש זמן בין מנין למנין כדי שלא ישארו המתפללים מהמנין הקודם וידברו כאשר המנין הבא כבר מתפללים.

היהלום שבכתר

בבית המדרש בגור שבפולין, עמד בעת תפילת מוסף ילד כבן ארבע והתפלל בכוונה תפילת מוסף. קראו לילד פינחס מנחם אלתר, מי שברבות הימים היה לרבי מגור הפני מנחם זי"ע. לפתע באמצע שאמרו כתר יתנו לך, הבחין הילד בשני ילדים שהתקוטטו זה עם זה, הוא הרים עיניו מהסידור ועקב אחר מעשיהם, אבל בינתיים הוא לא הבחין שהחזן המשיך את התפילה. לאחר התפילה קרא לו אביו הרבי האמרי אמת זצוק"ל, ואמר לבן זקוניו, הכתר שנמצא בשמים חסר בו יהלום אחד. למה? שאל הילד. בגלל שכשאמרו היום כתר, פינחס מנחם חשב על דבר אחר, ולכן חסר בכתר יהלום. הדברים היוצאים מהלב נכנסו אל ליבו של הילד, שמאז הקפיד

השתיקה מנהייה

מאוד לשמור על היהלומים שבכתר. [וכל שכן שאדם צריך להזהר שלא לדבר באמצע התפילה, שאז אינו רק מחסר את היהלומים שבכתר אלא פוגם בכתר של מלכו של עולם מלך מלכי המלכים הקב"ה, ואם אדם פוגע בכתר של מלך בשר ודם איזה עונש מקבל, וכ"ש אם אדם פוגע בכתרו של הקב"ה, ה' יצילנו] (ספר הליכות תפילה ובהכנ"ס דף ל"ח, מעלון היהלום שבכתר).

השתיקה בתפילה מצלת מהאויב

החסידים עוד זוכרים, כאשר בתקופה הקשה שלפני מלחמת ששת הימים, עת החרדה והפחד מפני הצפוי מילאו את הלבבות, קרא הרבי הבית ישראל זצוק"ל לר' יוסף קונסס ז"ל מזקני החסידים, ואמר לו, כאשר רדפו מצרים אחרי בני ישראל, אמר להם משה רבינו ע"ה: ה' ילחם לכם ואתם תחרישון. והוסיף הרבי, אם תחרישון בשעת התפילה, ה' ילחם לכם. מי מאתנו אינו רוצה להשאר רגוע ולבטוח בה' שיילחם למענינו? אז חשוב שגם אנחנו נעשה את המוטל עלינו, ונקפיד שלא לדבר חלילה בשעת התפילה (ספר הליכות תפילה ובהכנ"ס דף ל"ט, מתוך עלון היהלום שבכתר).

הקידוש שלא ישכח

חסידים רבים הגיעו בשבת אחת לירושלים, להסתופף בצילו של הרבי הבית ישראל זצוק"ל. רק מעטים מהם ידעו כי יזכו להזמנה אישית של הרבי להכנס לקודש פנימה, לקידוש שלאחר התפילה. אחד מנכדי האמרי אמת זי"ע, שהגיע בשבת זו לרבי, נראה מאושר במיוחד. הרבי הזמין אותו לקידוש ואף הורה לו להודיע לחבירו הטוב שיכנס אף הוא לקידוש. בשעת ההפסקה חיפש את חבירו ולא מצאו. ובשעת קריאת התורה בין גברא לגברא, כאשר אמר הגבאי מי שברך, הבחין הנכד בחבירו שאודותיו שוחח הרבי להזמין, הוא הביט בחבירו ולחש לו שעליו להכנס לאחר התפילה לקידוש אצל הרבי. למזלו של אותו הנכד, באותו הרגע הוזמן הרבי לעלות עליית שישי, ובזווית עינו הבחין בנכד שלו שלוחש, ומרחוק הביע הרבי תמיהתו. לאחר התפילה הביע הנכד חרטה בפני חבירו על הדיבורים שדיברו בין גברא לגברא. בתום התפילה קרא הרבי לנכדו ואמר, אברכים שמדברים באמצע קריאת התורה אין להם מקום בביתי. אמר הנכד לרבי, שהם קיבלו על עצמם לא לדבר בין גברא לגברא וגם לא באמצע התפילה.

השתיקה מתייה

על כך אמר הרבי, אם כן, אפשר להכנס לביתי. וכשחילק הרבי שיריים, שלח להם באומרו: זה עבור הבעלי תשובה. השנים העידו, כי את הקידוש הזה לא ישכחו כל ימי חייהם, ומאז ועד היום עברו כשלושים שנה והם זהירים בכך ביותר (ספר הליכות תפילה ובהכנ"ס, מעלון היהלום שבכתר ומבעל המעשה).

דברי רבי אברהם גלאנטי זצוק"ל

כתב רבי אברהם גלאנטי זצ"ל וז"ל: שלא לדבר כל זמן התפילה, וכל זמן שס"ת פתוח, ואפילו בדברי תורה.

ממקובלי צפת

מובא בשם מקובלי צפת, וז"ל: שלא ידבר בבהכנ"ס מתחילת התפילה עד קדיש תתקבל, ולקרוא בספר תורה מילה במילה במורא ופחד כאילו קיבלה מהר סיני. עכ"ל.

יראת חטא משיחה של מצוה באמצע התפילה

הרב הקדוש החוזה מלובלין סיפר פעם על גודל יראת החטא שהיה לרבו הרה"ק רבי אלימלך מליזנסק זי"ע, וכה סיפר, פעם נכנס הרה"ק החוזה מלובלין אצל רבו, וראהו איך שהוא בוכה ומיילל בצער גדול עד למאוד. שאל החוזה מלובלין את רבו לפרש הבכיה הנוראה. ענהו הרה"ק רבי אלימלך זי"ע, אני בוכה כי חטאתי, ואני צריך לחזור בתשובה. שאל החוזה מלובלין את רבו בחרדה, איזה חטא חטא הרבי שכל כך בוכה. אמר לו רבו שחטא בזה שדיבר באמצע התפילה. כשבירר עוד החוזה מלובלין בפרטי המעשה, השיב לו רבו, שנכנסה אליו אשה אחת וסיפרה לו על אשה המקשה ללדת, והוכרח לשאול אותה מה שם האשה ובירך אותה, וזה היה באמצע התפילה כשעמד באמירת הודו לפני ברוך שאמר. כששמע החוזה מלובלין את כל פרטי המעשה, שאלו, הלא זה פיקוח נפש. אמר לו הרב, אבל הייתי יכול לרמוז ולא לדבר. שאל החוזה מלובלין את רבו והרי זה היה לפני ברוך שאמר ומותר להפסיק שם בתפילה על פי הדין. השיב לו רבו: אבל ישנם אנשים הנוהגים לומר ברוך שאמר לפני הודו, ואצלם זה

השתיקה מִהֵיחָה

נחשב להפסק. ועל כן היה בצער נורא, כל זה סיפר החוזה מלובלין, ללמדנו את יראת החטא שהיה לרבו. [ומזה נלמד אנו איך צריך להזהר שלא לדבר בדברים שאסור לדבר בהם בבהמ"ד, או במקומות שאסור להפסיק בהם באמצע התפילה, שבזה אינו חסידות אלא הלכה פשוטה, ה' יזכינו, וישמור את רגלינו מלכד אכ"ר] (ספר הליכות תפילה וביהכנ"ס דף מ').

מכשלת הפלאפונים

כתב רב מאיר דוד שמואלי: לדאבוני הייתי נוכח כמה פעמים, שאנשים עושים את הסידורים שלהם בטלפון הסלולרי דרך הבהכנ"ס ודרך הבהמ"ד ובאמצע הלימוד, במשך כחצי שעה ללא גוזמא. וישנם מיעוט, שעניי ראו ולא זר, ששומעים חדשות באוזניות דרך הטלפון הסלולרי בתוך הבהמ"ד ובתוך הבהכנ"ס, או שרואים במסך הטלפון הסלולרי את ההודעות של החדשות שנשלחות לשם מידי פעם.

ולדאבוני, ישנם אנשים שמתכננים את שיפוף דירתם ומה קנו ומה עשו, בתוך הבהמ"ד, וכן מתכננים מה יעשו בחופש, ולאיזה בית הארחה ילכו וכמה ימים ישכרו רכב, וכן ע"ז הדרך, ואלו דברים שאין להם שיעור. ומתוכם ישנם אנשים טובים. איך אפשר לראות שקורים דברים כאלו ולשתוק, בשעה שדם ישראל נשפך כמים, וים של דמעות יוצא מעיניהם של יהודים תמימים ושלמים.

[ופעם אחת הייתי נוכח באיזו לוויה של יהודי צדיק שנפטר, ובאמצע ההספדים, בשעה שבניו ואשתו והסובבים אותו בוכים ומצטערים, ישנם כמה אנשים שקיבלו שיחות של הטלפון הסלולרי אחד אחר השני, ומכל טלפון סלולרי יצא איזו סוג מנגינה מסויימת והצטרף הכל לאיזו מנגינה ארוכה, באותה השעה שהיו שארי בשרו בוכים, וכמה הדבר היה נראה מגוחך וכואב].

וכל זה שכתבתי, זה מכאב ליבי, אולם פשוט לי שישנם הרבה יהודים שאינם נכשלים בהנ"ל, כגון שאין להם טלפון סלולרי, או שלפי ההלכה הם זקוקים לזה. או כשהם מקבלים שיחה בטלפון הסלולרי אומרים לאדם שנמצא מעבר לקו המתן רגע, והם יוצאים מחוץ לבהמ"ד, ובאופן שמותר להם להפסיק. ועליהם איני מדבר. וגם על אלו שעוברים על הנ"ל, ידוע לי שזה מחוסר ידיעה, ולכן כתבנו מוסר על חומרת ההפסקה באמצע הלימוד, ועל הדברים החמורים שנאמרו על המדברים בבהמ"ד ובבהכנ"ס.

וגם לאלו שזקוקים למכשיר הנ"ל, הם צריכים להרכיב לו מכשיר רטיטה, או להפעיל את הרטיטה שנמצאת בתוך המכשיר שלהם. או לעשות צילצול עדין מאוד מאוד שלא יגרום שאלו מסביבו ירימו את הראש מהלימוד.

פרק ד'

רב סעדיה גאון

כותב הרס"ג שיש כמה דברים שצריך להיזהר ולשתוק בהם, ולפני שנפרט מה הם שבעת הדברים, נקדים תחילה: ישנה הלכה שאסור לדבר בביהכנ"ס ואפילו שלא בשעת תפילה, ואסור לדבר בשעת תפילה, ואפילו שלא בביהכנ"ס. להבהרת הלכה נביא דוגמא לכך: "בית כנסת שלא בשעת תפילה" - ביאור הענין: שבשאר שעות היממה, כשזוהים בבית הכנסת, אסור לדבר שם. "בשעת תפילה ואפילו שלא בביהכנ"ס" - ביאור הענין: שכשאדם מתפלל בחצר ביהכנ"ס או בביתו ביחיד, ובאותה שעה מתקיימות תפילות בבתי-כנסיות ברחבי העיר, אסור לדבר. ומהיכן יש ראיה לדבר? משיב הרס"ג שהתשובה רמוזה בפסוק בתורה: "הסכת ושמע ישראל" (דברים כז, ט) שבר"ת של פסוק זה, רמוזים כמה דברים שאסור לדבר בהם "הסכת ושמע":

ה - "הלל" - בשעת אמירת ההלל אסור שום דיבור ואפילו בדברי תורה, עד שיסיים את קריאתו.

ס - "ספר-תורה" - בשעת קריאת-התורה, אסור לדבר! הזוהר הקדוש כותב שברגע שפותחים את ארון הקודש להוציא את ספר התורה, צריכים כל הקהל לעמוד בשתיקה מוחלטת! ואוי ואבוי למדבר באותו זמן ואפילו מילה אחת של חול. ועוד משמע שם (בזוהר) שאפילו בין עולה לעולה אסור לדבר. ואולם אם יש צורך (לעשות השכבה, למכור עליה, וכדומה) יעשו בקיצור. ובכלל אומרים הפוסקים שלא נכון לעשות "מי שברך", השכבות וכו' בין עולה לעולה, אבל מאחר שכיום כבר נהגו בכך, יש לקצר עד כמה שאפשר, ועדיף יותר לעשות את כל העליות ברצף אחד, ולבסוף יעשו את כל "מי שברך", השכבות וכו', כדי למעט בהפסק ככל האפשר.

כ - "ברכת כהנים" - אם כבר התפללת והזדמנת לביהכנ"ס שיש בו "ברכת-כהנים", אסור אז לדבר, משום שנאמר: "ואני אברכם" והפירוש שהקב"ה בא לברך את הכהנים ואת ישראל, וכיצד אפשר לדבר.

השתיקה מוחייה

ת - "תפילין" - כל זמן שהתפילין מונחות על האדם אסור לו לדבר, עד שחולצן.

שע - "תפילת שמונה-עשרה" - מתחילת התפילה ועד סופה, אסור לדבר. ובעיקר בזמן חזרת השליח ציבור. ונפסק להלכה בשו"ע (או"ח קכד, ז) - שכל המדבר באותה שעה (בחזרה) "גדול עונו מנשוא, וגוערים בו". ויש לדעת שעל שום עוון לא אמר מרן השו"ע לשון חמורה כ"כ כמו כאן: "וגוערים בו" ! כי דרכו לדבר בלשון עדינה שקולה, ורגועה. וכאן כשראה את גודל העוון והעונש על כך, חרג מהרגלו ונקט לשון קשה: "גדול עונו מנשוא". ובמשנ"ב שם (ס"ק כו) כתב בשם השל"ה וז"ל - "ראיתי מהחרדים אל דבר ה' שמשימין הסדור בפניהם בשעת חזרת התפלה, ועיניהם ולבם שם שלא יראו חוצה, ואז מכוונים על כל מלה ומלה". ועוד שם (ס"ק כז) כתב בשם האליה רבה בשם הכל-בו וז"ל - "אוי להאנשים שמשיחים בעת התפלה (חזרה) כי ראינו כמה בתי-כנסת נחרבו בשביל עוון זה".

מ - "מגילה" - בזמן קריאת המגילה, אסור לדבר מתחילתה ועד סופה.

רבינו בחיי

רבינו בחיי אומר: תדע, שכשאדם זוכה לבנות בית הכנסת, ולאו דוקא בית הכנסת אלא אפילו כותל (קיר), אפילו תקע מסמר לכבוד בית הכנסת - הרי זו זכות גדולה מאד, והיו מוכרים את הזכות הזאת. לדוגמא - מי יזכה לצבוע את בית הכנסת, מי יביא כסאות, מי יביא ספרים, מי יביא מנורות, מי ידליק את הנר, וכדומה. וידעו שמאחר שזה הוא לטובת "בית-הכנסת", זוהי זכות גדולה ! ומאחר שכולם רצו לזכות במצוה יקרה זו, לכן היו מוכרים את המצוה.

ה"בעל הטורים"

כותב "בעל-הטורים" - אם חפץ אתה שתפילתך תקובל לפני הקב"ה, שתוק! ומהיכן למדנו זאת? שהרי כתוב בתהילים "...האזינה תפילתי בלא שפתי מרמה" (יז, א), וכוונת הפסוק: אם אתה רוצה שהקב"ה ישמע תפילתך, א"כ - "בלא שפתי מרמה". זאת אומרת: שמור את שפתיך בזמן שאתה נמצא בביהכ"ס - ללא דיבורי חול, ושאר דיבורים אסורים.

השתיקה מִהִייה

ומובאת בספרים סגולה לאריכות ימים לכל מי ששותק בבהיכנ"ס, ונרמזת בפסוק: "מפני שיבה תקום" ור"ת **שיב"ה**: ש'תיקה י'פה ב'בית ה'כנסת. וכיצד זוכים לשיבה (זקנה), ע"י שתיקה.

ומובא בזהר הקדוש (בפרשת תרומה וכן בפרשת אחרי-מות) דבר נורא ואיום. שואל הזהר: מדוע עם ישראל בגלות עדיין ? ומשיב הזהר בגלל ג' דברים אנו עדיין בגלות.

א - שעושים בזיון לשכינה, פירוש - שבאים לביהכנ"ס ומדברים שם דיבורי חול.

ב - כשקוראים בתורה, וישנם אנשים שאינם מקשיבים לקריאת התורה ומתעסקים בדברים אחרים.

(לדוגמא - קריאת עלונים, ולצערנו הרב, עלונים שיש בהם מודעות, פרסומות, מסחר, ויש בקריאתם בעיה הלכתית).

ג - שמטמאים עצמם בכל מיני עבירות.

הגאולה מתעכבת בגלל ג' הסיבות הנ"ל, ובפרט העיקרית והחשובה מכל (לעיכוב הגאולה) הסיבה הראשונה: שמבזים את השכינה ע"י דיבורי חול בביהכנ"ס ובביהמ"ד. ומכאן נלמד, שהנמנע מלשוחח בביהמ"ד ובביהכנ"ס דיבורי חול הרי הוא גורם לקירוב הגאולה, אשריו ואשרי חלקו !

בעל ה"קב הישר"

הגאון בעל "קב-הישר" (אחד מהקדושים מפולניא) כותב שאם היו לנו עינים לראות היינו רואים כיצד השכינה שורה על הכתלים של ביהכנ"ס מבית ומחוץ, וכשנכנס האדם לביהכנ"ס ראוי לו לנשק את כתלי ביהכנ"ס. ועוד מובא שם (פרק ג' בעמ' יב) וז"ל - ואם בני-אדם אינם נזהרים מלדבר דברי שחוק וקלות-ראש, ורכילות, ולשון-הרע, בביהכנ"ס - הוא גורם שהשכינה מסתלקת מישראל. וע"ז כתוב בתקוני הזוהר (תיקון ו): "ולא מצאה היונה מנוח" (היונה רמז לשכינה). ושם בהערות "מאורי-אש" כתב שהשכינה צועקת וקובלת על זה האדם שדיבר דיבורים אסורים בבית-הכנסת על שגרם בזה שנסתלקה השכינה מישראל. ועוד שם: ועל זה העוון, בעוונותינו הרבים, נחרבו כמה בתי-כנסיות, כי בני-אדם מכניסים עירבוב הסטרא-אחרא במחנה השכינה שהיא כולה קדושה, כי ערבוב זרים

השתיקה מִהֵיחָה

במקומות הקדושים לא טוב, ובכל עסק קדושה יהא אדם מוזהר מאד שלא יגרום בו ערבוב חיצונים חס ושלום.

רבי יונתן אייבשיץ

רבינו יונתן אייבשיץ כותב שקדושת בית-הכנסת שווה לקדושת ההיכל שבבית-המקדש, וכיצד ? קודם יש לדעת מדוע בנה שלמה המע"ה את בית-המקדש ? בודאי כדי שיתפללו שם ! והיכן היו מתפללים ? בעזרה ! ובכן, מכח אותן תפילות שורה שם קדושת המקום. וע"ז אמר הרב שכמו כן בבית-הכנסת, ע"י התפילות משרים קדושה. ולכן קדושת בית-הכנסת שווה לקדושת ההיכל.

ומצוה גדולה לייפות את ביהכנ"ס, שיהיה יותר יפה ומפואר מביתו, ולרוממו, וללבנו, ולפארו דהיינו : הרהיטים שנמצאים בביהכנ"ס יהיו יותר מפוארים ממה שיש לו בבית. אם יש לו בביתו כורסה סלונית יפה מקטיפה, אזי לביהכנ"ס צריך לעשות כורסה יותר יפה ! ואם יש בביתו שטיח יקר, לביהכנ"ס צריך להביא שטיח יותר יקר, כדי שביהכנ"ס יהיה המקום המפואר ביותר, שכן כותב רבינו יונתן אייבשיץ שבית-הכנסת הוא "פרוזדור לשמים" ! וכוונת דבריו, שהרי לזכות לגן-עדן, לעוה"ב, אפשר לזכות באמצעות בית-הכנסת - כיצד ? ע"י הכבוד שאנחנו חולקים למקום. אבל אם ח"ו אין מפארים את בית-הכנסת, ישנו כאילו ח"ו זלזול בכבוד שמים, זלזול במקום, פי' - זלזול בג"ע, וזלזול בשכינה. ולמה ? שהרי זהו מקומה !! ולכן צריך להיזהר מאד, שבית-הכנסת יהיה המקום היפה והמפואר מכל שאר הבתים.

אבל בנוסף ליופי החיצוני, היופי העיקרי והחשוב מכל הוא : "דרך ארץ", לנהוג בכבוד במקום הקדוש. וכמו שכותב הרמב"ם שאסור לצעוק בביהכנ"ס, פי' - אסור לקרוא לחבירו בקול רם אלא הכל ברמז, כדוגמת אדם שנמצא בתוך היכל מלך. ואדם שעושה עבירה בהיכל מלך, עונשו חמור הרבה יותר ממקום אחר, שכן אינו דומה אדם שמכעיס את המלך בהיותו בתוך היכלו לבין אם נמצא מחוץ להיכל. וצריך לדעת שכשאדם שוהה בתוך כתלי ביהכנ"ס, כביכול נמצא הוא בתוך ההיכל, שהרי רבינו האר"י הזהיר מאוד שבכל פעם שאדם נכנס לתוך ביהכנ"ס יעמוד ליד הפתח באימה ביראה ברתת וזיע ויניח ידו על המזוזה וישתחוה מול ארון הקודש ויאמר : "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך" (תהילים ה, ח) הרי שעיקר ההנהגה שצריכה להיות כשאנו נכנסים לתוך בית הכנסת היא היראה. וכ"כ גם הרמב"ם בספר המצוות שהמורא מהמקדש מוזכר בתורה שתי פעמים, משום שהוא חמור מאד, א' - בפרשת קדושים (ויקרא יט, ל) :

השתיקה מִהֵיחָה

"..ומקדשי תיראו, אני ד' ". ב'- בפרשת בהר (במדבר כו, ב) : "ומקדשי תיראו, אני ד' ". וכותב הרמב"ם שמורא מקדש אינו רק בזמן שבית-המקדש היה קיים, אלא גם בבתי-כנסת ובתי-מדרש שלנו. שמאחר שהם נקבעו לתורה ולתפילה, צריך האדם לזהר מאד בכבודם. ועוד ברמב"ם - "נשים בנפשנו משא הפחד והיראה, ולא ממנו (מבית-הכנסת) צריך לפחד אלא ממי ששיכן שמו בבית הזה."

החיד"א

הגאון החיד"א כותב: ומכאן מנהג נשים צדקניות או עמי-הארץ, או עוברי-אורח, שכשעוברים ברחוב ורואים מרחוק בית-כנסת, והם נמצאים בתוך המרכבה, מושיטים את ידם מול ביהכנ"ס ומנשקים, וזהו מנהג יפה ונכון! ע"כ. ולמדנו מכאן שכשמוציאים את ספר-התורה מארון הקודש להוליכו לתיבה, לכתחילה צריכים לגשת לספר התורה ולנשקו (מובא בהלכה), ומצוה לאדם להביא את ילדיו לבית-הכנסת כדי לחנכם ולהרגילם לכך, וירגילים שבבואם לביהכנ"ס (זמן הוצאת ס"ת) ילכו לנשק את ספר-התורה, שזוהי סגולה ליראת-שמים. וצריך לדעת - שאם הילדים מפריעים למהלך התפילה, לאבא או לשאר המתפללים לא יביאם. ומובא בשו"ע (או"ח, קכד) בהגה - וילמד בניו הקטנים וכו', וב"כף החיים" שם (ס"ק טל) וצריך שיחנכם שיעמדו באימה וביראה, ואותן הרצים ושבים בבית-הכנסת בשחוק, מוטב שלא להביאם (מ"א בשם השל"ה). ומאחר שהדברים חמורים מאד, ראינו לנכון להביא את לשון השל"ה הקדוש בספרו במסכת תמיד (פרק נר-מצוה, סע"ק עו) וזה תוכן דבריו : שיחת ילדים בבית-הכנסת איסור גדול!

והחיד"א בספרו "ברכי-יוסף" - כותב : אדם שיודע שאם יבוא לביהכנ"ס להתפלל, ידברו אתו שם בדברי חול, מוטב לו להתפלל בביתו יחיד, כל ימיו!! ובלבד שלא יבוא לביהכנ"ס לדבר בו דברים בטלים. ומוסיף - ואפילו בימים הנוראים - ראש-השנה, כיפור, סוכות, שמחת-תורה - אם הוא חושש שידברו אתו שם דברי חול, עדיף לו להתפלל ביחיד מאשר לבוא לביהכנ"ס לדבר שם. ואם ישאל השואל : וכי חמור הדבר עד כדי כך? נשיב לו : כן! כי לצערנו הרב אין אנו יודעים מה גודל החטא והצער שאנו גורמים להקב"ה ע"י דיבורי חול, שהרי השכינה הקדושה במפורש אומרת: "מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי".

ובספר "הקנה" מובא שאם הנמצא בביהכנ"ס רואה שחפצים לשוחח איתו בדברים בטלים - מה יעשה על מנת להינצל מהם? יעשה עצמו כאילו הוא

השתיקה מִהֵיחָה

מתפלל, ואע"פ שבאמת אינו מתפלל, מוטב להעמיד פנים כך מאשר לדבר דברים בטלים בתוך ביהכנ"ס.

ורבי חיים פלאג'י זצ"ל (מגדולי חכמי טורקיא) כותב שחייבים כל גבאי ביהכנ"ס למנות אדם חשוב וזקן מקרב המתפללים שישוטט בביהכנ"ס בזמן התפילות, ויכיר ברמז ובכבוד את המדברים.

מעשה נורא

ודרך אגב, נזכיר סיפור ששמענו מפיו של הרב ר' אברהם רפול זצ"ל שקשור לדברינו. בזמנו של הרה"ג רבי שלמה לניאדו זצוק"ל (שימש כרב בארם צובא) היה דבר בעיר (רח"ל), ובכל יום היו מתים רבים במגיפה. יום אחד פנה הרב לשמשו (שהיה ידוע כצדיק, תם, וישר, צנוע, והעיקר - לא שח אפילו מלה של חול בביהכנ"ס, וגם היה דואג שלא ידברו אחרים, ועל כן לכל מי שהיה בא להתפלל או ללמוד, מיד עם בואו היה אומר לו: "שב ולמד ואל תדבר אפילו מלה אחת של חול, ובאם תחפץ משהו, רמוז לי ואביאנו לך), ואמר לו: אני מצוה עליך ללון היום בלילה בבית-הכנסת, ותסתתר בארון שמתחת לארון שמונח בו ספר התורה, ואני אמסור בידך מכתב מטעם בית-הדין, ובאמצע הלילה אתה תראה שמגיעים לבית-הכנסת כל מיני מזיקים שדים, ובראשם יעמוד השטן הגדול והנורא הס"מ, ואז בזמן שהם יעמדו על יד התיבה, מיד תצא אתה ותאמר להם שאתה בא בשליחותי ושעליהם להסתלק מהעיר תיכף ומיד!

וכשמוע השמש את בקשת רבו החל לפחד ולחשוש לחייו, והחל להתחנן לפני הרב שישלח משהו אחר, אמר לו הרב: אני מצוה אותך, ואל תפחד כי לא יאונה לך כל רע ולא תינזק. ואח"כ ישב הרב וכתב את האגרת, וזה לשונה: אנו בית הדין כאן בארם-צובא גוזרים על השטן וגונדא דיליה וכל הפמליה שלו, שיצאו כולם מהעיר ויסתלקו משם, וילכו לכל ערי הגויים שונאי-ישראל, ויעזבו אותנו לחיים טובים ולשלום, ואח"כ הוסיף לכתוב כמה פסוקים ומאמרים, וחתם את שמו ושמות חברי בית-הדין של אותו מקום, קיפלה ונתנה ביד השמש. והשמש בחששות גדולים לקחה מיד הרב כדי למסרה לס"מ, לשטן.

ובערב לאחר סיום תפילת ערבית, לאחר שעזב הקהל את בית הכנסת, סגר השמש את דלתות ביהכנ"ס ונכנס תחת ארון הקודש כשבידו המגילה, ובליבו תפילה לבורא עולם שיצילהו מהמזיקים. והנה קרוב לחצות-לילה,

השתיקה מנהייה

התעורר השמש לקולות הדיבורים ששמע, כאילו מתאספים אנשים ומשוחחים, וכך שמע כיצד אחד משוחח עם השני - "אתמול הייתי בביתו של פלוני, ועשיתי לו כך וכך", ואח"כ שמע אחד אחר שמספר לחבירו: "גם אני ביקרתי אצל פלוני ועשיתי לו נזק גדול" וכן השלישי, הרביעי וכו'. וכן על זה הדרך כל אחד מעדכן את חבירו מה עשה בסיכום היום, והנה מגיע "ראש השטנים" (הס"מ) לבימה, ושואל - "מי מת היום?" ומיד כל אחד מוסר לו את השמות ש"טיפל" בהם, ואח"כ אומר להם הס"מ - עכשיו אמסור לכם תוכנית עבודה מה יש לעשות למחר.

השמש נזכר באזהרתו של הרב שעליו למסור את האגרת לפני שיקראו את השמות שמיועדים למות למחר, אלא שהיה מפחד פחד נורא מהשדים ובעיקר מהס"מ, ואולם נזכר בהבטחתו של הרב כי לא יאונה לו כל רע, ואז החל מתפלל: "ענני אלקא דמאיר ענני, ענני בזכות רבי שלמה לנייאדו ענני, ובשם ד' נעשה ונצליח", ופרץ את הדלת (שמתחת לבימה) ונעמד על ידה!

ובראות השדים יצור אנוש ביניהם היו המומים "מה לילוד אשה בינינו"?! והשמש לא איבד את עשתונותיו, פתח את פיו ואמר: "איני יודע כלום, אני רק שמש ביהכנ"ס, הרב שלמה לנייאדו ובית-דינו מינו אותי שליח (וכשמוע השדים את שמו של הרב נבהלו ונזדעזעו!) וכך אמר לי הרב לומר לכם, שתצאו מכאן, ותלכו לערי הגויים שונאי-ישראל", ואז פנה אליו השטן (הס"מ) ואמר לו: "אתה יכול לומר הרבה דברים, אולם אני צריך לראות "מסמכים" כתובים, יש לך"? מיד הוציא השמש את האגרת, והניחה על התיבה, ובראות הס"מ את תוכן האגרת ואת חתימת חברי ביה"ד ובראשם הרב שלמה לנייאדו ע"ה, מיד פנה אל המזיקים ואמר להם שעל כולם לצאת מהעיר לפני שהרב יחרים אותם, ואז יאבדו את כל כוחם. וכך היה שכולם עפו והסתלקו משם. עד כאן דבריו של הרה"ג בן ציון מוצפי שליט"א.

ר' יצחק זילברשטיין

נזדמן לידנו הספר היקר והחשוב "טובך יביעו" להרה"ג רבי יצחק זילברשטיין שליט"א ושם בעמוד שכ"א תחת הכותרת "מה גילה האדמו"ר הזקן מגור לרבה של בני-ברק"? - אחת השאלות שהעסיקה כמה מגדולי ישראל: במה זכו עדות המזרח, שבעוד שמיליונים מבני אשכנז נהרגים ונשחטים על קידוש-השם (הי"ד) בשואת אירופה, שלא נפלה משערת ראשם ארצה? במאי קא זכו? היה זה כ"ק האדמו"ר הזקן מגור, בעל "אמרי-

השתיקה מִהֵיחָה

אמת" זצ"ל, שאמר את הסיבה הנראית לו לרבה של בני-ברק הגאון רבי יעקב לנדא זצ"ל : "זכותם הגדולה היתה, שבעוד שבני עדות אשכנז זלזלו בקדושת בתי-הכנסיות והיו משוחחים בעת התפילה, הרי שהספרדים נזהרו מכך במאוד, והקפדתם שלא לדבר שיחה בטילה בבית-הכנסת היתה ידועה ומפורסמת לכל. "נאמנת עלינו עדותו של אותו גאון וצדיק, ואין אנו זקוקים למקורות לדבריו", כך אמר המרא דאתרא. לא עבודה-זרה, לא שפיכות-דמים, רק בגלל הזלזול בקדושת בית-הכנסת... מחריד ! ! !

רב בן-ציון מוצפי

שמענו בשם הרב מוצפי שליט"א דברים חמורים וקשים על הפלאפונים, שלצערנו הרב גורמים הרבה בילבולים, ובפרט אותם שמגיעים להתפלל או ללמוד, ושוכחים לסגור את הפלאפון, ואז באמצע השיעור או התפילה, חזרה או קריאת התורה, מתחיל הטלפון להשמיע קולות ציפצופים, מנגינות, וגורם לציבור שלם להפסיק ממשנתו או תפילתו, ה' ירחם, ויש כאלו אשר עונים לטלפון !!! וזהו הרבה יותר חמור (אין מדובר במקרים דחופים!), משום שאם אדם זה היה עומד לפני מלך בשר ודם, ופתאום היה מקבל צילצול בטלפון, וכי היה עונה לשיחה? או היה משתיקו מקודם או בכלל לא היה מביאו אתו, ועל אחת כמה וכמה לפני מלך המלכים הקב"ה.

דברי סיום

ולסיום, נסיים בדברי הרמב"ם (תפילה יא, ט): כתוב בתהילים : "אשרי יושבי ביתך, עוד יהללוך סלה..." אומר הרמב"ם שבית הכנסת הינה מצוה יקרה מאד !!! והישיבה בה נחשבת מצוה, ואפי' אם אין עושה דבר, הוא מקיים בזה מצוה. לדוגמא - אדם שצריך להמתין לחבירו ליד פתחו של בניין, ובקרבתו ישנו ביהכנ"ס, עדיף שילך לשבת שם, ויקרא משהו או אפי' ישב שם בשתיקה, והוא מקיים בזה מצוה. וז"ל הרמב"ם : "שהישיבה שם מעסקי המצוות היא", ובזה הוא מקיים מצוה בכל רגע ורגע. ועל אחת כמה וכמה כשהאדם בא לבית-הכנסת להתפלל או ללמוד תורה, ששכרו כפול ומכופל.

מי שבירך למי ששותק בבית הכנסת

מבעל התוספות יו"ט

מי שבירך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה, הוא יברך את כל מי ששומר פיו ולשונו שלא ידבר בעת התפילה וקריאת התורה. הקב"ה ישמרהו מכל רע וצוקה ומכל נגע ומחלה, ויחולו עליו כל הברכות הכתובות בספר תורת משה רבינו וכל ספרי הנביאים והכתובים, ויזכה לראות בנים חיים וקיימים, ויגדלם לתורה לחופה ולמעשים טובים, ויעבוד את ה' אלוהינו תמיד באמת ותמים, ונאמר אמן.

ויהי רצון מלפני אלוהי השמים שיעזרנו על דבר כבוד שמו שנזכה לשמור על קדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות, ונזכה בקרוב השנה לבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן, כן יהי רצון.



”בזכות שתיקה בשעת התפילה,

יזכה האדם לאריכות ימים ולשיבה טובה”...



הספר הזה יוצא לאור ע”מ להתעלות ולהתחזק בחיבור

ודבקות בבורא ית”ש

וכדי להחזיר עטרת תפארת קדושת התפילה ובתי כנסיות

שהם דברים העומדים ברומו של עולם

מצוה קדושה לפרסם לשכפל ולהעתיק לכל מאן דבעי

בכל עניני הספר, ולחלוקת הספר בחינם, ניתן לפנות

לרב אהרן טיבי

ישראל: 0527616969

צרפת: 0659653164

Díspõnible en Français
Avaílable in Enlish
Disponibile en Español